

**เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ
(Business and Entrepreneur)**

**เรียบเรียงโดย
นางสาวนันทกานต์ จิรังกรณ์
ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ**

**วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2555**

เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ รหัสวิชา 2001-0007
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546)

เรียบเรียงโดย
นางสาวนันทกานต์ จิรังกรณ์
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2555

หน่วยที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ
(Introduction to Business)

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

สาระสำคัญ

ธุรกิจเป็นการกระทำกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจำหน่ายและการให้บริการ ตามความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด ดังนั้นการทำธุรกิจจึงต้องมีการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดได้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาผลกำไรหรือรายได้เป็นการตอบแทน ทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของธุรกิจ
2. ความสำคัญของธุรกิจ
3. วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ
4. องค์ประกอบในการประกอบธุรกิจ
5. ประเภทของการประกอบธุรกิจ
6. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจ
7. บุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจ
8. ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ
9. ความรับผิดชอบต่อธุรกิจต่อสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของธุรกิจได้
2. อธิบายความสำคัญของธุรกิจได้
3. บอกวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจได้
4. บอกองค์ประกอบในการประกอบธุรกิจได้
5. บอกประเภทของการประกอบธุรกิจได้

6. อธิบายสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจได้
7. บอกบุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจได้
8. บอกประโยชน์ในการประกอบธุรกิจได้
9. อธิบายถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในการประกอบธุรกิจได้
10. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความสนใจใฝ่รู้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. แนะนำชี้แจงเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ในหน่วยที่ 1
2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ตามแผนจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1
3. ทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ออกสสารประกอบการสอนหน่วยที่ 1
4. ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ 1.1 โดยใช้ออกสสารประกอบการสอนหน่วยที่ 1
5. ทำแบบฝึกหัดที่ 1.1 1.2 และ 1.3
6. ทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ตามแผนจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ☒ ทับข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ธุรกิจหมายถึงข้อใด
  - ก. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการ
  - ข. กระบวนการนำทรัพยากรธรรมชาติผ่านกรรมวิธีการผลิต
  - ค. ความต้องการซื้อของผู้บริโภค
  - ง. การดำเนินงานโดยกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการคล้ายคลึงกัน
2. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ
  - ก. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
  - ข. เพิ่มผลประโยชน์หรือกำไร
  - ค. เพื่อสร้างความมั่นคงให้กิจการ
  - ง. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และธุรกิจ
3. ข้อใดต่อไปนี้เป็นจริยธรรมของนักธุรกิจต่อคู่แข่ง
  - ก. จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพกว่าคู่แข่งในราคาแพง
  - ข. จำหน่ายสินค้าที่ด้อยคุณภาพกว่าคู่แข่งในราคาแพง
  - ค. ละเว้นการให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจ
  - ง. ละเว้นการกลั่นแกล้ง ให้อายป้ายสี คู่แข่งขัน
4. กลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญมากต่อธุรกิจคือข้อใด
  - ก. ผู้ขาย
  - ข. รัฐบาล
  - ค. ผู้ซื้อ
  - ง. ลูกจ้าง
5. ปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการด้านการผลิตต้องพิจารณาคือข้อใด
  - ก. บริหารจัดการ
  - ข. ส่งเสริมการตลาด
  - ค. เลือกทำเลที่ตั้ง
  - ง. กำหนดราคาขาย

6. ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่สำคัญที่สุดได้แก่ข้อใด
  - ก. Material
  - ข. Money
  - ค. Management
  - ง. Man
7. ข้อใดไม่ใช่เป้าหมายของธุรกิจ
  - ก. ความเจริญเติบโตของธุรกิจ
  - ข. การเอาตัวรอดเปรียบสังคม
  - ค. มุ่งหวังกำไร
  - ง. ความอยู่รอดของธุรกิจ
8. การจัดหาทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมกับงานคืออะไร
  - ก. จัดงานให้เหมาะสมกับความสามารถคน
  - ข. เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ
  - ค. ค่าจ้างถูก
  - ง. ไม่มีข้อใดถูก
9. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจใด ที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้
  - ก. เวลา
  - ข. เงินทุน
  - ค. บุคลากร
  - ง. การใช้จ่ายของผู้บริโภค
10. ขายสินค้าและบริการในราคาที่ยุติธรรม เป็นจริยธรรมของใคร
  - ก. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อคู่แข่ง
  - ข. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อลูกค้า
  - ค. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อพนักงาน
  - ง. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อสังคม

แผนผังความคิด

หน่วยที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ

บทนำ

ธุรกิจมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันมาก เพราะเป็นองค์การที่ผลิตสินค้าหรือบริการที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำเนินชีวิตตามปัจจัย 4 ธุรกิจจึงเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลทำให้เศรษฐกิจและสังคมเกิดการพัฒนาและเจริญก้าวหน้า ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง การทำธุรกิจใดๆ สิ่งแรกที่ควรคำนึงถึงคือ ธุรกิจที่จัดตั้งมานั้นจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่า สินค้าหรือบริการที่ผลิตขึ้นมานั้นจะผลิตอะไร ผลิตเพื่อใคร ผลิตอย่างไร และราคาขายเป็นเท่าไร จะต้องมีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและออกแบบสินค้าออกมาสู่ตลาด เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคให้มากที่สุด โดยได้รับกำไรเป็นผลตอบแทนทำให้กิจการอยู่รอดมีความเจริญเติบโต และดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบธุรกิจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประกอบธุรกิจ รวมถึงความรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคม ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจในเศรษฐกิจปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง

1. ความหมายของธุรกิจ (The meaning of a business)

คำว่าธุรกิจได้มีผู้ให้คำนิยามความหมายต่างๆ ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542(2554 ออนไลน์)ได้ให้ความหมายธุรกิจว่าการงานประจำเกี่ยวกับอาชีพค้าขายหรือกิจการอื่นที่สำคัญและไม่ใช่งานราชการ (กฎ) การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรมบริการหรือกิจการอย่างอื่นเป็นการค้า

พรหม พรมเทศ(2551:1) ได้ให้ความหมายของธุรกิจ หมายถึง บุคคลหรือองค์กรที่พยายามสร้างกำไร โดยการจัดหาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความพึงพอใจโดยการตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทย์ (2551:15) ได้ให้ความหมายของธุรกิจหมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการโดยมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน และมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการประโยชน์หรือกำไรจากการกระทำกิจกรรมนั้น

ดำรงศักดิ์ ชัยสนธิ และก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา(2548:2) ได้ให้ความหมายของธุรกิจ หมายถึง การกระทำกิจกรรมของมนุษย์อย่างต่อเนื่องกัน เกี่ยวกับการผลิตการจำหน่าย การซื้อขาย แลกเปลี่ยน และการให้บริการ โดยมุ่งหวังผลกำไรเป็นสิ่งที่ตอบแทนและมีความเสี่ยงต่อการขาดทุน

ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว(2547:1)ได้ให้ความหมายของธุรกิจ หมายถึง องค์การหรือกิจการที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการ ธุรกิจเป็นกระบวนการทั้งหมดของการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาเปลี่ยนสภาพตามการผลิตด้วยแรงคนและเครื่องจักรให้เป็นสินค้า เพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการ กิจกรรมของธุรกิจจึงรวมทั้งการผลิต การซื้อการขาย การจำแนกแจกจ่ายสินค้า การขนส่ง การธนาคาร การประกันภัย และอื่นๆ

ศศิธร กาญจนวงศา(2554:7) ได้ให้ความหมายของธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือบริการให้กับสังคม การดำเนินธุรกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่องมีจุดประสงค์เพื่อแสวงหากำไร และอาจมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนและได้กำไร

อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ(2550:2) ได้ให้ความหมายของธุรกิจหมายถึง กระบวนการของธุรกิจนับตั้งแต่การผลิตการจำหน่ายสินค้าและบริการตามความต้องการของผู้บริโภค โดยได้รับกำไรเป็นผลตอบแทน

จากความหมายของธุรกิจข้างต้นจึงสรุปลักษณะของธุรกิจที่สำคัญดังนี้

- (1) ธุรกิจคือ กิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือบริการ
- (2) ธุรกิจจะต้องผลิต จัดหาสินค้าหรือบริการให้กับสังคม
- (3) การดำเนินธุรกิจต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง
- (4) การประกอบธุรกิจมีจุดประสงค์เพื่อแสวงหากำไร
- (5) การประกอบธุรกิจอาจมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนและได้กำไร

2. ความสำคัญของธุรกิจ

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา (2551:15-16) ได้สรุปบทบาทสำคัญของธุรกิจว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่เหมือนกันอยู่ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทแรกเป็นความต้องการที่จำเป็นขั้นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต (Needs) ได้แก่ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ส่วนความต้องการอีกประเภทหนึ่งนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์อยากมี (Wants) แต่ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้ มนุษย์ก็ยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตัวอย่างเช่น รถยนต์ โทรศัพท์ เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น ดังนั้นธุรกิจจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ดังนี้

2.1 สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เนื่องจากการที่จะผลิตสินค้าและบริการใหม่ๆ เกิดขึ้นหมายความว่าสินค้านั้นจะต้องจำหน่ายให้กับประชาชนในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ต้องมีการใช้เครื่องจักร เครื่องมือที่ทันสมัยหรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ในบริเวณที่ทำการประกอบธุรกิจจะเจริญก้าวหน้า เช่น การคมนาคมจะมีการสร้างถนน เพื่อความสะดวกในการขนย้ายสินค้าและวัตถุดิบนำเข้า จะเกิดความเจริญทางด้านสาธารณูปโภค ระบบไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์

2.2 ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นจากผลของการเกิดธุรกิจนั้น ประชาชนที่อยู่รอบบริเวณบริษัทหรือโรงงานอุตสาหกรรมก็จะมั่งคั่งมีงานทำ ก่อให้เกิดรายได้ มีกระแสการเงินหมุนเวียน ส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น เมื่อมีการประกอบธุรกิจเกิดขึ้นภายในประเทศมากๆ จะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศดีขึ้นตามไปด้วย

2.3 ยกระดับค่าครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น เมื่อมีธุรกิจเกิดขึ้นในชุมชนหรือเขตพื้นที่ใด จะทำให้เกิดรายได้หรือเม็ดเงินตราตกไปสู่ในเขตและชุมชนนั้น เมื่อประชาชนมีรายได้ดี สาธารณูปโภคตลอดจนระบบการสื่อสารติดต่อกันดีจะทำให้ระดับค่าครองชีพของประชาชนและชุมชนนั้นสูงขึ้นตามไปด้วย

2.4 เพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล เนื่องจากธุรกิจที่เกิดขึ้นจะต้องมีการส่งสินค้าออกไปขายทุกภูมิภาคของประเทศหรือส่งขายตามประเทศต่างๆ เช่น เขมร พม่า ลาวและเวียดนาม การส่งสินค้าออกไปขายจะทำให้ได้เงินตราของต่างประเทศหมุนเวียนเข้ามาสู่ประเทศไทย รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษี

2.5 ช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ ให้กับสังคม การที่ประชาชนมีงานทำ ทำให้มีรายได้มาเลี้ยงครอบครัว รัฐบาลไม่ต้องเสียงบประมาณบางส่วนที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้ว่างงานหรือตกงาน สามารถนำเงินนี้มาจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับประชาชนทั้งประเทศ เช่น ประกันสังคม สาธารณสุข และการศึกษา เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าธุรกิจมีความสำคัญดังนี้

- (1) ทำให้เกิดการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- (2) มีการพัฒนาแรงงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น
- (3) ทำให้เกิดการลงทุน
- (4) ทำให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนสูงขึ้น
- (5) ทำให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้สูงขึ้น
- (6) ช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น
- (7) ทำให้ประเทศมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีมากขึ้น
- (8) ทำให้เกิดการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3. วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ (Business Goals)

ในการประกอบธุรกิจทุกประเภทย่อมมีแรงจูงใจที่กระตุ้นให้ผู้ประกอบธุรกิจกล้าเสี่ยงในการลงทุนประกอบธุรกิจต่างๆ เช่น การผลิต การจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ผู้ประกอบธุรกิจย่อมมีวัตถุประสงค์สำคัญในการประกอบธุรกิจ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะดังนี้

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทย์(2551:15-16) ให้วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจไว้ 4 ประการ ดังนี้

- 1) เพื่อความมั่นคงของกิจการ เมื่อธุรกิจเริ่มดำเนินการขึ้น เจ้าของธุรกิจก็มีความประสงค์จะผลิตสินค้า หรือบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคต่อไปอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีที่สิ้นสุด
- 2) เพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ ธุรกิจยังต้องการที่จะเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ โดยการขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้น มีสาขาเพิ่มขึ้นมีพนักงานเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินและฐานะทางสังคม
- 3) เพื่อผลประโยชน์หรือกำไรสิ่งที่จูงใจให้เจ้าของธุรกิจดำเนินธุรกิจต่อไป คือกำไร ถ้าธุรกิจไม่มีกำไรกิจการนั้นก็ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ การที่ธุรกิจจะมีกำไรได้นั้นคือ ต้องจำหน่ายสินค้าหรือได้รับค่าบริการในราคาสูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนที่ได้เสียไปในการผลิตสินค้าหรือบริการนั้น
- 4) เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมการดำเนินธุรกิจจะต้องคำนึงถึงจารีตประเพณีศีลธรรมอันดีงามของสังคมด้วย ธุรกิจจะต้องไม่ดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อประเพณีศีลธรรมอันดีงามของสังคม ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงผู้บริโภค คำนึงถึงสภาพแวดล้อม ต้องช่วยพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น เช่น การไม่ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง การไม่ผลิตสินค้าที่มีสารพิษตกค้าง การไม่ตัดไม้ทำลายป่า การไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ฯลฯ

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา(2548:3)ให้วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจไว้ 5 ประการดังนี้

- 1) ให้ได้รับผลกำไรมากที่สุด
  - 2) เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของกิจการ
  - 3) เพื่อความมั่นคงของกิจการ
  - 4) เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการสนองความต้องการของสังคมโดยรวม
  - 5) เพื่อความภูมิใจของผู้ประกอบการและวงศ์ตระกูลเมื่อดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จ
- ศศิธร กาญจนวงศา มาศ (2554:9-10) ให้วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจไว้ 4 ประการ

ดังนี้

- 1) ทุกธุรกิจมีเป้าหมายสูงสุดที่เหมือนกันคือ การแสวงหากำไรจากการขายสินค้าหรือบริการให้มากที่สุด เพราะกำไรหมายถึงผลตอบแทนของการลงทุนและดำเนินงานของผู้ประกอบการนั้นๆ

อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้กระทำการต่อไป ซึ่งถ้าธุรกิจใดไม่มีผลกำไร ธุรกิจก็ไม่สามารถจะดำเนินการต่อไปได้

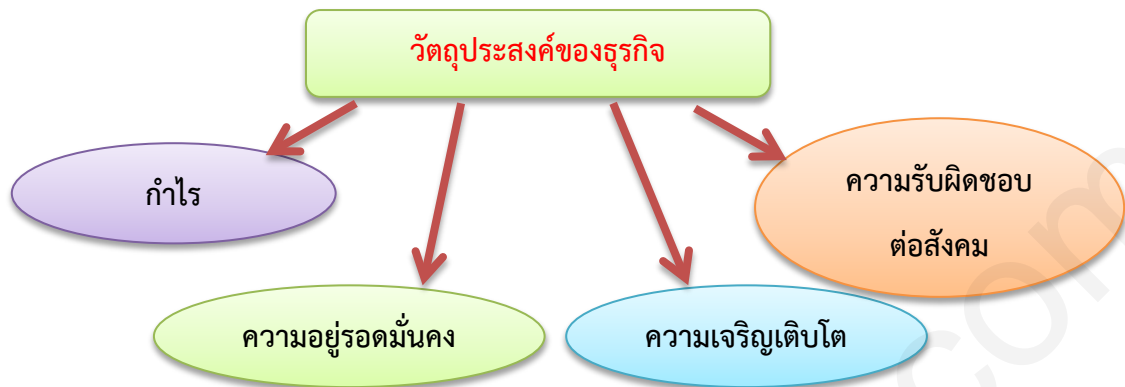
2) ทุกธุรกิจต้องการความอยู่รอดหรือความต่อเนื่องของธุรกิจ ในการประกอบธุรกิจนั้นผู้ประกอบธุรกิจทุกรายเมื่อได้จัดตั้งหรือลงทุนในธุรกิจแล้ว ก็ย่อมต้องมีความต้องการให้ธุรกิจของตนมีความมั่นคงและยืนยาวต่อไปในระบบเศรษฐกิจ เพื่อจะได้ผลิตสินค้าหรือบริการต่างๆ ตามความต้องการของลูกค้าและเป็นการสนองความต้องการอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

3) ทุกธุรกิจต้องการเจริญเติบโตหรือความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจ จึงจำเป็นต้องขยายขนาดของกิจการ หรือขยายตลาด และขยายขอบเขตของการดำเนินงานเพื่อเพิ่มการผลิตสินค้าหรือบริการให้มากขึ้นรวมถึงเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของการผลิต เพื่อพัฒนาสินค้าหรือบริการให้เหมาะสมและทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน ตลอดจนมีการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น หรือมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงมากขึ้น

4) ธุรกิจต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือคืนประโยชน์ให้กับสังคม หรือที่เรียกว่า “การคืนกำไรให้กับสังคม” การทำธุรกิจนอกจากจะมุ่งหวังให้เกิดกำไรสูงสุดแล้ว สิ่งหนึ่งที่ทุกธุรกิจควรคำนึงคือผลกระทบของการทำธุรกิจทั้งในด้านบวกและในด้านลบ โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลกระทบทางด้านบวกให้มากที่สุดและทางด้านลบให้น้อยที่สุด เช่น ธุรกิจต้องซื่อสัตย์และให้เป็นธรรมกับลูกค้า สังคม รับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม อีกทั้งยังต้องช่วยพัฒนาสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

ดำรงศักดิ์ ชัยสนธิ และก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา(2548:3)ให้วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจไว้ 5 ประการดังนี้

- 1) ให้ได้รับผลกำไรมากที่สุด
  - 2) เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของกิจการ
  - 3) เพื่อความมั่นคงของกิจการ
  - 4) เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการสนองความต้องการของสังคมโดยรวม
  - 5) เพื่อความภูมิใจของผู้ประกอบการและวงศ์ตระกูลเมื่อดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จ
- จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นสรุปให้เห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจมี 4 ประการ รายละเอียดดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ

จากภาพที่ 1.1 สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจมีเพื่อผลประโยชน์หรือกำไร เพื่อความเจริญเติบโตก้าวหน้าของธุรกิจ เพื่อความมั่นคงในการผลิตสินค้าหรือบริการสนองตอบความต้องการของสังคม เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมหรือคืนประโยชน์ให้กับสังคม

4. ประเภทของธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจมีที่ประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์การจัดประเภทว่าจะใช้เกณฑ์อะไรเป็นหลักในการแบ่ง มีแนวความคิดหลายแนว ดังนี้

4.1 แนวคิดที่ 1 ใช้วิธีการประกอบธุรกิจเป็นหลักในการแบ่งจัดเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) ธุรกิจอุตสาหกรรม มุ่งผลิตสินค้า
- 2) ธุรกิจการค้า เป็นการซื้อมาขายไป
- 3) ธุรกิจบริการเป็นการเสนอขายบริการต่างๆ

4.2 แนวคิดที่ 2 ใช้ผลผลิตเป็นหลักในการแบ่ง จัดออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

- 1) ธุรกิจการเกษตร
- 2) ธุรกิจเหมืองแร่
- 3) ธุรกิจอุตสาหกรรม
- 4) ธุรกิจการพาณิชย์
- 5) ธุรกิจการเงิน
- 6) ธุรกิจการให้บริการ
- 7) ธุรกิจการก่อสร้าง
- 8) ธุรกิจอื่นๆ

4.3 แนวคิดที่ 3 เป็นแนวคิดของนักการเงิน ใช้วิธีการได้เงินมาเป็นหลักในการแบ่งแบ่งอาชีพออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

- 1) อาชีพลูกจ้าง
- 2) อาชีพทำธุรกิจส่วนตัว
- 3) อาชีพการเป็นเจ้าของกิจการ
- 4) อาชีพนักลงทุน

4.4 แนวคิดที่ 4 การจัดประเภทธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งบริษัทต่างๆ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออกเป็น 31 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ธุรกิจการเกษตร
- 2) ธนาคาร
- 3) วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง
- 4) เคมีภัณฑ์และพลาสติก
- 5) พาณิชยกรรม
- 6) การสื่อสาร
- 7) เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
- 8) ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- 9) พลังงาน
- 10) บันเทิงและนันทนาการ
- 11) เงินทุนหลักทรัพย์
- 12) อาหารและเครื่องดื่ม
- 13) การแพทย์
- 14) โรงแรมและบริการท่องเที่ยว
- 15) ของใช้ในครัวเรือน
- 16) ประกันภัยและประกันชีวิต
- 17) อัญมณีและเครื่องประดับ
- 18) เครื่องมือและเครื่องจักร
- 19) เหมืองแร่
- 20) บรรจภัณฑ์
- 21) เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง
- 22) การพิมพ์และสิ่งพิมพ์
- 23) บริการเฉพาะกิจ

- 24) พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
- 25) เยื่อกระดาษและกระดาษ
- 26) สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า
- 27) ขนส่ง
- 28) ยานพาหนะและอุปกรณ์
- 29) คลังสินค้าและไซโล
- 30) โครงการจัดการลงทุน
- 31) อื่นๆ

ภาพที่ 1.2 ประเภทของการประกอบธุรกิจ

5. องค์ประกอบในการประกอบธุรกิจ

องค์ประกอบของธุรกิจ ในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผู้ประกอบธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบธุรกิจ เพราะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย

1. เงินทุน เป็นองค์ประกอบแรกในการดำเนินธุรกิจ ถือเป็นหัวใจสำคัญ เพราะการลงทุนทำธุรกิจต้องมีเงินลงทุน โดยการบริหารการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ระบบการผลิต ปัจจุบันผู้บริโภคมีอำนาจในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการจึงต้องผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ราคาเหมาะสมนำเสนอให้กับกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการสำรวจความต้องการของผู้บริโภคก่อนการผลิต

3. ระบบตลาด เมื่อผู้ประกอบการผลิตสินค้าแล้ว ต้องมีการเคลื่อนย้ายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังตลาดเป้าหมายอย่างรวดเร็วและทั่วถึง โดยมีการทำกิจกรรมทางการตลาด ด้านโฆษณา การขนส่ง การเก็บรักษา

การดำเนินธุรกิจต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างรวมกัน จึงจะเกิดกิจกรรมในการประกอบธุรกิจ จะขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไม่ได้ โดยทั่วไปปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจมี 4 ประเภท ที่เรียกว่า 4M ได้แก่

1. คน (Man) ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะธุรกิจต่างๆ เกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความคิดของคน มีคนเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้จัดการ จึงจะทำให้เกิดกิจกรรมทางธุรกิจหลายรูปแบบ ซึ่งในวงจรธุรกิจมีคนหลายระดับ หลายรูปแบบ ทั้งระดับผู้บริหาร ผู้ใช้แรงงาน ร่วมกันดำเนินการจึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ

2. เงิน (Money) เงินทุนเป็นปัจจัยในการดำเนินธุรกิจอีกชนิดหนึ่งที่ต้องนำมาใช้ในการลงทุนเพื่อให้เกิดการประกอบธุรกิจ โดยธุรกิจแต่ละประเภทใช้ปริมาณเงินทุนที่แตกต่างกัน ธุรกิจขนาดใหญ่ย่อมใช้เงินทุนสูงกว่าธุรกิจขนาดเล็กกว่า ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีการวางแผนในการใช้เงินทุน และการจัดหาเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจไม่ประสบปัญหาด้านเงินทุน และก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดคุ้มกับเงินที่นำมาลงทุน

3. Material (วัสดุหรือวัตถุดิบ) ในการผลิตสินค้าต้องอาศัยวัตถุดิบในการผลิตค่อนข้างมาก ผู้บริหารจึงต้องรู้จักการบริหารวัตถุดิบให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดต้นทุนด้านวัตถุดิบต่ำสุด อันจะส่งผลให้ธุรกิจมีผลกำไรสูงสุดตามมา

4. Method (วิธีปฏิบัติงาน) เป็นวิธีการในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งต้องมีการวางแผนและควบคุม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกกิจการ

แต่ในปัจจุบันองค์ประกอบ 4 M's ยังไม่เพียงพอสำหรับการประกอบธุรกิจมีเพิ่มขึ้นเป็น 8 M's ได้แก่

1. Money หมายถึง เงินลงทุนซึ่งแหล่งเงินทุนนั้นจะได้มาจาก 2 แหล่งด้วยกัน คือ จากเจ้าของและจากการกู้ยืม

2. Manpower หมายถึง แรงงานคนที่จะนำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

3. Materials หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักรต่างๆ

4. Management หมายถึง การจัดการ การวางนโยบายหรือการวางแผนงานในด้านการใช้ปัจจัยการผลิตให้เหมาะสม

5. Marketing หมายถึง การดำเนินการด้านการตลาดในการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นเป้าหมาย

6. Method หมายถึง การกำหนดหลักเกณฑ์ หรือระเบียบ วิธีการต่างๆ ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ดีที่สุด เพื่อความมีประสิทธิภาพและธุรกิจจะได้ประสบผลสำเร็จ(เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทย์,2551)

7. เครื่องจักร (Machine) หมายถึง อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการผลิตเครื่องทุ่นแรง ทำให้ใช้แรงงานคนน้อยลง ทำงานได้รวดเร็วขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเครื่องจักรที่นี้รวมถึงยานพาหนะที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ และอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานรวมทั้งคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในสำนักงาน เป็นต้น

8. การจูงใจ (Motivate) เป็นการศึกษาและนำเอาความรู้ของพฤติกรรมและความต้องการของมนุษย์ตามหลักจิตวิทยามาใช้ในการบริหารคนในองค์การธุรกิจ แรงจูงใจเป็นขบวนการภายในของมนุษย์ มีพลังอำนาจและชักนำให้เกิดพฤติกรรม เป็นแรงผลักดันให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเฉพาะอย่าง มีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของพนักงานในการทำงาน

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นสรุปให้เห็นได้ว่าปัจจัยของการประกอบธุรกิจที่เป็นทรัพยากรบริหารมี 8 ประการ หรือที่เรียกว่า 8M's รายละเอียดดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.3 องค์ประกอบในการประกอบของธุรกิจ

6. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจ

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคหรือมีอิทธิพลรวมถึงแรงผลักดันต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจ ซึ่งการจัดการธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ประกอบการทุกคนต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานที่เรียกว่า “สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ” แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ และสภาพภายในทางธุรกิจ

6.1 สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ เป็นปัจจัยที่ธุรกิจไม่สามารถจะควบคุมกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปในทิศทางที่กิจการต้องการได้ ได้แก่

6.1.1 สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจ ธุรกิจใดก็ตามที่มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเหนือคู่แข่ง ธุรกิจนั้นจะมีขอบข่ายของธุรกิจกว้างขวางมากขึ้น

ตารางที่ 1.1 แสดงข้อดีข้อเสียของสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี

ข้อดี	ข้อเสีย
ช่วยให้มีความสามารถในการผลิตดีและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้เครื่องจักรอัตโนมัติในการผลิตสินค้าเพื่อให้สินค้าที่ผลิตมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน และเป็นการลดต้นทุนของการผลิต อีกทั้งเทคโนโลยีมีส่วนช่วยให้มีการติดต่อสื่อสารได้รวดเร็วขึ้น	ผู้ประกอบการต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ การจ้างงานลดลง เนื่องจากการใช้เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีแทนการใช้คนการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจสิ่งที่ผู้ประกอบการควรคำนึงถึงคือ <ul style="list-style-type: none"> ○ ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งเทคโนโลยีนั้นๆ ○ ความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กร ○ ลักษณะของธุรกิจ

6.1.2 สภาพแวดล้อมทางรัฐบาลการเมือง รูปแบบของระบบการเมืองการปกครอง สังคมนิยม เสรีนิยม หรือประชาธิปไตย ความมีเสถียรภาพหรือความมั่นคงทางการเมือง นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ หรือการเติบโตทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ ล้วนแต่ส่งผลต่อการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลที่จะใช้เป็นตัวควบคุมดูแลธุรกิจรวมทั้งรูปแบบในการปกครอง เพราะเป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงลักษณะเศรษฐกิจของประเทศเนื่องจากเป็นข้อจำกัดที่หน่วยงานหรือองค์กรธุรกิจที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามและหลีกเลี่ยงไม่ได้ตามขอบเขตของการเมือง บางกรณีอำนาจการควบคุมดูแลธุรกิจของรัฐบาลสามารถที่จะเอื้อผลประโยชน์ต่อกลุ่ม

การเมืองของตนในการประกอบธุรกิจมากกว่านักธุรกิจทั่วไป มักพบเห็นได้จากรัฐบาลหรือกลุ่มการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา

สรุปปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อธุรกิจดังนี้

- 1) รูปแบบของการเมือง เช่น คอมมิวนิสต์ เสรีนิยม เป็นต้น
- 2) ความมีเสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง
- 3) จำนวนพรรคการเมือง
- 4) การกระจายอำนาจหน้าที่ระหว่างพรรคการเมือง

6.1.3 สภาพแวดล้อมทางกฎหมาย กฎหมายนับว่ามีผลกระทบต่อการทำธุรกิจโดยตรง ทั้งจากกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแรงงาน ฯลฯ ซึ่งผู้ประกอบการทุกคนต้องปฏิบัติตามข้อกฎหมายและห้ามฝ่าฝืน ดังนั้น การดำเนินธุรกิจในบางครั้งอาจมีความยุ่งยากและซับซ้อนอันเนื่องมาจากความชัดเจนของข้อกฎหมาย

วัตถุประสงค์ของการใช้กฎหมายในการควบคุมธุรกิจ

- 1) เพื่อรักษาการแข่งขันให้เกิดความยุติธรรม
- 2) ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน
- 3) ควบคุมการผูกขาด

6.1.4 สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม ได้แก่ ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ ประเพณีวัฒนธรรมของประชาชน ซึ่งใช้ในการบ่งชี้ลักษณะกลุ่มผู้บริโภค และเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริโภคสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคในสังคมที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากผู้บริโภคจะสร้างแรงกดดันต่างๆ ให้เกิดต่อธุรกิจ ซึ่งเป็นสิ่งยากสำหรับผู้ประกอบการในการคาดเดาความต้องการสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคได้อย่างแม่นยำ ซึ่งส่งผลกระทบให้การดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและนิสัยในการซื้อของผู้บริโภค เช่น ศาสนา ภาษา ความเป็นอยู่ โครงสร้างทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น คนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะอยู่ลำพังแทนการอยู่ร่วมกับพ่อแม่หรือเครือญาติ

6.1.5 สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ภาวะทางเศรษฐกิจมีผลกระทบโดยตรงต่อโอกาสและอุปสรรคของการดำเนินงาน รวมทั้งอำนาจในการซื้อของผู้บริโภค ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ เช่น

- 1) วงจรหรือวัฏจักรของธุรกิจ
- 2) นโยบายด้านการเงินของประเทศ
- 3) นโยบายด้านการคลัง

6.2 สภาพแวดล้อมภายในธุรกิจ เป็นปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลภายในองค์กรธุรกิจ ซึ่งผู้บริหารองค์กรต้องควบคุมให้ได้เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อธุรกิจ ได้แก่

- 1) เจ้าของกิจการและผู้ถือหุ้น
- 2) การบริหาร
- 3) พนักงานหรือลูกจ้าง
- 4) วัฒนธรรมขององค์กร
- 5) ด้านการเงิน

7. บุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจ

ธุรกิจทุกชนิดทำการแลกเปลี่ยนการค้ากับบุคคลทั่วไป และมีกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นได้รับผลกระทบจากธุรกิจ หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจนั้นและอาจกล่าวได้ว่า บุคคลเหล่านั้นเป็นเจ้าของหุ้นส่วน (Stakeholders) หรือบุคคลที่มีเดิมพันหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ ซึ่งบุคคลดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีอยู่ 5 กลุ่มด้วยกัน คือ

7.1 เจ้าของธุรกิจ (Owners) คือ ผู้เริ่มต้นความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการจากบุคคลคนเดียวหรือมากกว่านั้น ที่เรียกว่า เจ้าของกิจการ (Entrepreneurs) เป็นผู้ที่มีจุดประสงค์การจัดการและรับผิดชอบต่อความเสี่ยงในการเริ่มต้นธุรกิจ คนจำนวนมากในวงการธุรกิจกระทำการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาธุรกิจใหม่ เพื่อสร้างสินค้าใหม่ตามที่ถูกความต้องการ

7.2 เจ้าหนี้ (Creditors) คือ ผู้ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ ซึ่งได้แก่ สถาบันการเงินต่างๆ รวมทั้งเจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมจากญาติมิตร เพื่อนฝูง คนใกล้ชิดถือเป็นเจ้าหนี้ทางธุรกิจ เจ้าของธุรกิจห้างร้านต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อสนับสนุนกิจการเมื่อเปิดกิจการใหม่จำเป็นที่จะต้องมีการลงทุน ดังนั้นจึงเกิดความไม่แน่นอนของเงินทุน แม้ห้างร้านจะทำธุรกิจในระยะยาวหรือไม่ก็ย่อมขึ้นอยู่กับเงินทุนด้วย ดังนั้นบริษัทต่างๆ หลายบริษัท ซึ่งมองเห็นความสำคัญของเงินทุนที่จะนำมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นให้ธุรกิจมีความเจริญเติบโต จึงจำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุน เพื่อจะได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการลงทุน

7.3 ลูกจ้าง (Employees) คือ ผู้ที่ธุรกิจจัดจ้างมาเพื่อทำงานทางธุรกิจดำเนินไป บางห้างร้านก็มีลูกจ้างเพียงเล็กน้อย ในขณะที่บริษัทใหญ่ๆ เช่น เจนเนอร์ลิมอเตอร์และไอบีเอ็ม มีลูกจ้างมากกว่า 2,000,000 คน อีกอย่างผู้จัดการก็จัดให้ลูกจ้างมีหน้าที่รับผิดชอบและสิ่งสำคัญของผู้จัดการคือการตัดสินใจในการทำธุรกิจผู้จัดการมีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้ห้างร้านมีความมั่นคง แม้ว่าการตัดสินใจที่ดีของผู้จัดการทำให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จได้ แต่การตัดสินใจก็อาจทำให้เกิดความล้มเหลวได้เหมือนกัน ถ้าหากขาดความร่วมมือจากลูกจ้าง

7.4 ผู้จัดหา (Suppliers) คือ กลุ่มบุคคลที่จัดหาวัตถุดิบหรือสินค้าป้อนให้กับธุรกิจเพื่อให้ธุรกิจทำการผลิตและจำหน่ายปกติธุรกิจต้องใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้า เช่น ภัตตาคารก็ต้องใช้เหล็กกล้าในการผลิตถาด หรือการสร้างบ้านก็ต้องใช้ซีเมนต์ ไม้ และวัสดุอื่นๆ ถ้าหากว่าองค์การธุรกิจไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบมาป้อนได้ ก็จะทำให้องค์การไม่สามารถผลิตสินค้า ดังนั้นประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์การก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้จัดหาวัตถุดิบป้อนให้ธุรกิจได้ตรงตามกำหนดเวลาหรือไม่

7.5 ลูกค้า (Customers) คือ กลุ่มผู้บริโภคที่สนใจจะซื้อสินค้าของธุรกิจไปใช้ ธุรกิจปัจจุบันให้ความสำคัญต่อลูกค้าอย่างยิ่ง เพราะธุรกิจไม่สามารถดำรงอยู่ได้หากปราศจากลูกค้า เพื่อเป็นการดึงดูดลูกค้า บริษัทผู้ผลิตต้องทำการผลิตสินค้าหรือบริการภายใต้ราคาที่เป็นธรรมซึ่งต้องแน่ใจว่าสินค้าหรือบริการที่ผลิตออกมามีคุณภาพตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างเพียงพอถ้าผู้ผลิตไม่สามารถผลิตสินค้าหรือบริการในราคาและคุณภาพเป็นที่ต้องการของลูกค้าแล้ว ตัวลูกค้าเองก็จะหันไปหาสินค้าหรือบริการจากบริษัทคู่แข่งทันที

8. ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ

การดำเนินการทางธุรกิจมีประโยชน์ต่อบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนี้

8.1 ธุรกิจผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในสังคม จากความแตกต่างกันในแต่ละคน และไม่มีที่สิ้นสุดเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เพื่อสร้างความพึงพอใจและความสะดวกสบายแก่ตนเอง ธุรกิจจึงมีหน้าที่จัดหาสิ่งต่างๆ มาบริการสนองความต้องการดังกล่าว

8.2 ธุรกิจช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เมื่อธุรกิจผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งออกมาแล้ว ก็จะขายหรือกระจายสินค้าออกสู่ตลาด เพื่อให้ผู้บริโภคเลือกใช้สินค้าหรือบริการตามความต้องการ

8.3 ธุรกิจช่วยลดปัญหาสังคม เนื่องจากการดำเนินการทางธุรกิจทุกกิจกรรมต้องอาศัยแรงงานเพื่อทำการผลิตสินค้าหรือบริการ ทำให้คนมีงานทำสามารถหารายได้เพื่อเลี้ยงตัวเองมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดปัญหาอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้

8.4 ธุรกิจทำให้เกิดการพัฒนาทางเทคโนโลยี ธุรกิจเป็นกิจกรรมที่ผลิตสินค้าหรือบริการตามความต้องการของผู้บริโภค ต้องไม่หยุดนิ่งในการปรับปรุงพัฒนาสินค้าหรือบริการในการนำเทคโนโลยีมาช่วย

8.5 ธุรกิจเป็นแหล่งเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาล เมื่อธุรกิจมีรายได้ก็ย่อมต้องเสียภาษีให้รัฐตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อนำภาษีไปพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ

8.6 ธุรกิจช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อธุรกิจขยายตัวเติบโตขึ้นสามารถผลิตสินค้าและบริการได้มากเกินความต้องการของคนในประเทศ จึงต้องส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศทำรายได้เข้าสู่ประเทศ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

9. ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจต่อสังคม(Social Responsibility of Business)

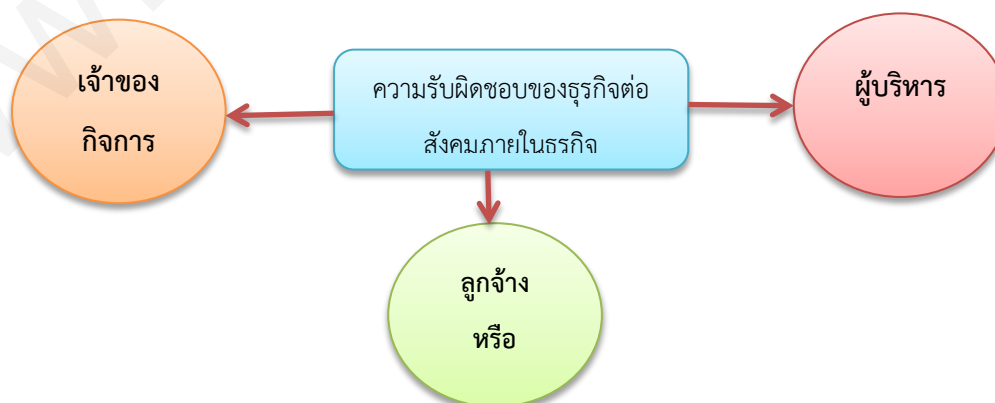
ธุรกิจเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม การดำเนินงานของธุรกิจเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายในลักษณะของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจได้ทุกๆ ด้านเพื่อให้การดำเนินงานของธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมาย ธุรกิจจำเป็นต้องให้ความสนใจและรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

9.1 ความรับผิดชอบต่อสังคมภายในของธุรกิจ ได้แก่ เจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น ผู้บริหารและลูกจ้างหรือพนักงาน ความรับผิดชอบต่อสังคมมีดังนี้

1) ความรับผิดชอบต่อเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น ด้วยการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งผลประโยชน์สูงสุดให้กับกิจการ และมีผลกำไรจากการดำเนินงานเพียงพอแก่การจัดสรรให้กับเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้นในอัตราที่พึงพอใจ และมีผลกำไรบางส่วนสะสมไว้สำหรับขยายกิจการในอนาคตด้วย

2) ความรับผิดชอบต่อผู้บริหาร ด้วยการจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนในรูปของสวัสดิการต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อเป็นแรงจูงใจและสร้างความมั่นคง ตลอดจนเป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน

3) ความรับผิดชอบต่อลูกจ้างหรือพนักงาน การจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างให้กับลูกจ้างหรือพนักงานในอัตราที่เหมาะสม และจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น เงินค่าเช่าบ้าน ค่าการศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ ย่อมเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ มีความมั่นคงในการทำงาน และยังเป็นการสร้างความจงรักภักดีของพนักงานให้มีความพร้อมด้วย

ภาพที่ 1.4 ความรับผิดชอบต่อสังคมภายในของธุรกิจ

9.2 ความรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคมภายนอกของธุรกิจ ได้แก่ ลูกค้า เจ้าหนี้ รัฐบาล คู่แข่งขัน สาธารณชนและสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบของธุรกิจ มีดังนี้

1) ความรับผิดชอบต่อลูกค้า หน้าที่สำคัญของธุรกิจ คือ การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคหรือลูกค้าทุกๆ ด้าน ทั้งการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ บริการด้วยความรวดเร็ว ในราคาและสถานที่ที่เหมาะสมย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของธุรกิจได้

2) ความรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ การดำเนินธุรกิจจากการนำเงินออมส่วนตัวมาลงทุนแล้วเพื่อให้ธุรกิจเกิดความคล่องตัวในการทำงาน ผู้ประกอบการจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม หรือแหล่งเงินทุนต่างๆ ล้วนคือเจ้าหนี้ของกิจการ ธุรกิจต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ด้วยการจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นคืนในระยะเวลาที่กำหนด ตรงต่อเวลา เชื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ คุณสมบัติเหล่านี้ย่อมสร้างความเชื่อถือ ความศรัทธาและความไว้วางใจต่อเจ้าหนี้และบุคคลภายนอก ซึ่งจะมีผลต่อการจัดหาแหล่งเงินทุนในอนาคตได้เป็นอย่างดี

3) ความรับผิดชอบต่อคู่แข่งขัน ผู้ประกอบธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของสังคมการปฏิบัติตนเคารพกฎเกณฑ์ของสังคมและอุตสาหกรรมที่กำหนดร่วมกันระหว่างองค์กรต่างๆ จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนต้องยึดถือและปฏิบัติ เช่น ไม่โจมตีคู่แข่งขัน ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ ฯลฯ

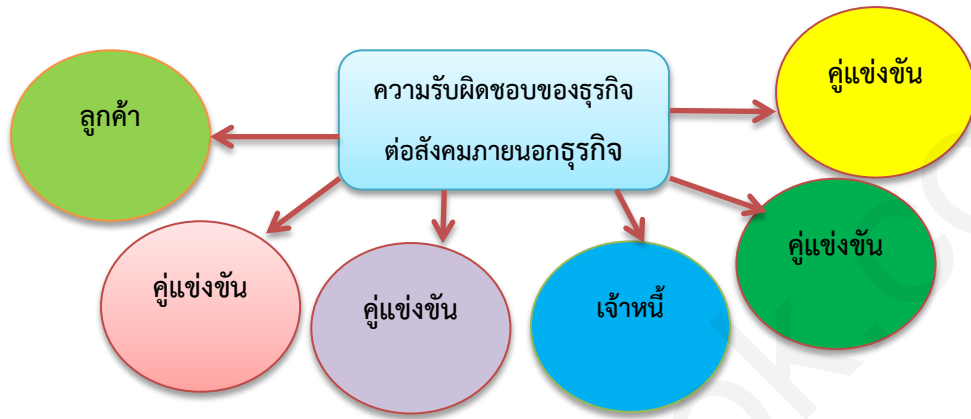
4) ความรับผิดชอบต่อรัฐบาล ธุรกิจต้องให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ด้วยการปฏิบัติตามตามกฎหมายและระเบียบของสังคมด้วยการเสียภาษีอากรอย่างถูกต้อง ดำเนินธุรกิจถูกกฎหมายและรักษาสภาพแวดล้อม เป็นต้น

5) ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน การสร้างความรู้สึกและทัศนคติที่ดีต่อธุรกิจให้เกิดขึ้นแก่สาธารณชนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพราะสาธารณชนคือลูกค้าซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจดังนั้นธุรกิจจึงควรมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมและอุทิศตนแก่สังคม เช่น การรักษาสภาพแวดล้อม การรณรงค์ความสะอาด การบริจาคเงินเพื่อสาธารณประโยชน์ การให้ทุนการศึกษา การสร้างสะพานลอย ฯลฯ

6) ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยที่ผู้คนหนาแน่นเกิดชุมชนแออัด ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เช่น น้ำเสียอากาศเป็นพิษ สิ่งปฏิกูลต่างๆ การจราจรติดขัด และเกิดโรคมะเร็งไข้เจ็บ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเกิดจากการขาดความรับผิดชอบต่อธุรกิจ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมและประชาชนทั่วไป ธุรกิจควรเกิดจิตสำนึกและตระหนักถึงผลกระทบที่สังคมจะได้รับจากการดำเนินงาน ไม่ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่จะต้องหาแนวทางและมาตรการป้องกันแก้ไขสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ให้ดี

ขึ้นเพื่อให้สังคมน่าอยู่น่าอาศัย เช่น การสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียการลดระดับเสียงในโรงงาน การตรวจสอบสภาพพนักงาน การระบายความร้อนในโรงงาน เป็นต้น

ภาพที่ 1.5 ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจต่อสังคมภายนอกของธุรกิจ

9.3 กรณีศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจต่อสังคมในธุรกิจต่างๆ

9.3.1 บริษัท ทรูคอปอเรชั่น จำกัด ในการดำเนินการตามและโดยสอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ คณะกรรมการบริษัทฯ เห็นสมควรให้กำหนดนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมดังต่อไปนี้

► การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

- ดำเนินนโยบายให้สอดคล้องกับข้อกำหนดตามมาตรฐานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพลังงาน
- ส่งเสริมและอนุรักษ์การใช้พลังงาน

true

► พนักงาน

พนักงานของบริษัทมีหน้าที่ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับข้อปฏิบัติและนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังให้ความสำคัญกับการอบรมและพัฒนาบุคลากร โดยสนับสนุนให้พนักงานมีความก้าวหน้าในสายงานและมีอนาคตในการทำงาน

- ข้อพึงปฏิบัติในการทำงาน
- การอบรมและพัฒนาบุคลากร

► ผู้จัดการสินค้าและบริการ

บริษัทส่งเสริมผู้จัดการสินค้าและบริการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

- ร่วมงานกับผู้จัดการสินค้าและบริการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

► ลูกค้า

บริษัทให้ความสำคัญต่อมาตรฐานในการให้บริการลูกค้า และมีนโยบายด้านการตลาด การลงทุนและการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่รับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการ ให้บริการพิเศษตามความต้องการของลูกค้า เช่น การให้บริการด้านการสื่อสารสำหรับผู้มี ความบกพร่องทางการได้ยิน

- รับผิดชอบต่อการให้บริการลูกค้า
- สิทธิที่จะได้รับการปกป้องรักษาข้อมูลอันเป็นความลับ
- ดำเนินนโยบายการลงทุน และนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่รับผิดชอบต่อสังคม อาทิ การให้บริการด้านการสื่อสารสำหรับผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน

บริษัทสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์การใช้พลังงานน้ำ เชื้อเพลิง และกระดาษอย่างมีประสิทธิภาพ

► ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน

บริษัทสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนอย่างโปร่งใส ทันเวลา และเท่าเทียมกัน

- เปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอแก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนอย่างโปร่งใส ทันเวลา ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีความเท่าเทียมกัน

► การกำกับดูแลกิจการและข้อปฏิบัติด้านจริยธรรม

บริษัทส่งเสริมและปรับปรุงมาตรฐานด้านจริยธรรมในการประกอบธุรกิจให้สอดคล้อง กับข้อปฏิบัติทางจริยธรรมซึ่งรวมถึงการเปิดเผยข้อมูล การดูแลและควบคุมการใช้ ข้อมูลภายใน การรักษามาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท โดยรวมถึงกล ยุทธการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

- การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายใน
- ความโปร่งใส
- การเปิดเผยข้อมูล
- การบริหารความเสี่ยง

true

ความรับผิดชอบต่อชุมชนและการส่งเสริมการศึกษา

หากปราศจากชุมชนที่แข็งแรง ธุรกิจก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น

การมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อชุมชน คือ สิ่งที่ต้องปฏิบัติเคียงคู่ไปกับการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน บริษัทสนับสนุนกิจกรรมและโครงการต่างๆ ที่สนับสนุนชุมชนและโครงการด้านการศึกษาสำหรับโรงเรียนในชุมชน ตลอดจนการลดความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี ด้านสารสนเทศ และรวมถึงการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและสาธารณภัยอื่นๆ

- ให้การสนับสนุนชุมชนในด้านการศึกษาและการฝึกอบรม
- ลดความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี
- ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติและสาธารณภัยต่างๆ

true

ภาพที่ 1.6 ความรับผิดชอบต่อธุรกิจของบริษัท ทรูคอปอเรชั่น จำกัด

สรุป

ธุรกิจมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในทุกระดับ เกี่ยวข้องกับ
ทุกๆ คน โดยทำการผลิตสินค้าและบริการสนองความต้องการของผู้บริโภค ทำให้มาตรฐานการครอง
ชีพดีขึ้น และในการดำเนินธุรกิจต่างๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการธุรกิจที่
ดำเนินการอยู่ ทั้งการเพื่อที่จะพัฒนากระบวนการผลิตให้ทันสมัยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ใ
การทำธุรกิจให้มีกำไร มีการเจริญเติบโตของธุรกิจที่มั่นคง โดยได้รับกำไรเป็นผลตอบแทนทำให้
กิจการอยู่รอดมีความเจริญเติบโต และดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงความรับผิดชอบของ
ธุรกิจต่อสังคมในการทำธุรกิจทั้งภายในและภายนอก

คำศัพท์

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

คำศัพท์	คำแปล
Introduction to Business	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ
Business	ธุรกิจ
The meaning of a business	ความหมายของธุรกิจ
Services	บริการ
Customer	ลูกค้า
Effectiveness	ประสิทธิผล
Efficiency	ประสิทธิภาพ
Business Goals	วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ
Man	คน
Money	เงิน
Material	วัสดุหรือวัตถุดิบ
Method	วิธีปฏิบัติงาน
Machine	เครื่องจักร
Motivate	การจูงใจ
Stakeholders	เจ้าของหุ้นส่วน
Owners	เจ้าของธุรกิจ
Creditors	เจ้าหนี้
Employees	ลูกจ้าง
Suppliers	ผู้จัดหา
Ethics	จริยธรรม
Social Responsibility of Business	ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ 1

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

คำสั่ง ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่ 1.1 ตามรายละเอียดดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ วิเคราะห์ และอธิบายเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจได้

แนวทางการปฏิบัติ

1. แบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน
2. ให้ศึกษาระดมความคิดเห็นเพื่อสรุปเนื้อหาที่เรียนในหน่วยที่ 1 โดยทำเป็นแผนผังความคิด (Mind Map) ดังภาพตัวอย่าง ใส่กระดาษฟลิปชาร์ต ตามหัวข้อที่กำหนดดังนี้
  - กลุ่มที่ 1 ความหมายและความสำคัญของธุรกิจ
  - กลุ่มที่ 2 วัตถุประสงค์และประเภทของการประกอบธุรกิจ
  - กลุ่มที่ 3 องค์ประกอบในการประกอบธุรกิจ
  - กลุ่มที่ 4 สภาพแวดล้อมและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจ
  - กลุ่มที่ 5 ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ
  - กลุ่มที่ 6 ความรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคม
3. กำหนดเวลาในการปฏิบัติงานภายใน 1 ชั่วโมง
4. ให้ตัวแทนกลุ่ม ทุกกลุ่มออกนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ในชั่วโมงต่อไป
5. ครูและผู้เรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นและสรุปสาระสำคัญร่วมกัน

แนวทางการประเมินผล

1. ความถูกต้องของเนื้อหา
2. ใช้วัสดุและอุปกรณ์ถูกต้องเหมาะสมกับงาน
3. การนำไปใช้ประโยชน์
4. การใช้ภาษา
5. ความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์

แบบฝึกหัดที่ 1.1

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายความหมายของธุรกิจมาให้เข้าใจ

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจที่สำคัญได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ปัจจัยในการประกอบธุรกิจที่เรียกว่า 4 M's และ 8 M's ได้แก่อะไรบ้างจงอธิบาย

.....

.....

.....

4. จงบอกประโยชน์ในการประกอบธุรกิจมา 3 ข้อ

.....

.....

.....

5. จริยธรรมที่ผู้ประกอบการควรมีให้กับสังคมคืออะไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 จงอ่านข้อความและเติมเครื่องหมายที่ถูกต้องหน้าข้อความต่อไปนี้โดยใช้เครื่องหมายถูก

(/) หน้าข้อความที่ถูกและเครื่องหมายผิด (x) หน้าข้อความที่ผิด

- _____ 1. ธุรกิจเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกินสินค้าหรือบริการมากมาย
- _____ 2. ธุรกิจ หมายถึงการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ได้มุ่งหวังกำไรสูงสุดแต่มุ่งหวังเพื่อสาธารณกุศล
- _____ 3. บุคคลที่ธุรกิจควรให้ความใส่ใจและดูแลคือลูกค้าหรือผู้บริโภค
- _____ 4. ธุรกิจไม่สามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้เพราะธุรกิจทำให้สังคมเกิดการแข่งขัน
- _____ 5. ทุกธุรกิจมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเพียงวัตถุประสงค์เดียวคือ กำไร
- _____ 6. การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กที่ด้วยโอกาสถือว่าเป็นการคืนกำไรให้กับสังคม
- _____ 7. การจัดหาวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้านั้นควรเน้นจัดหาวัตถุดิบที่ราคาถูกเพื่อให้เกิดกำไรสูงสุด
- _____ 8. ธุรกิจมีบทบาทและมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกคน
- _____ 9. การขยายขนาดกิจการของธุรกิจนั้นจำเป็นเนื่องจากธุรกิจต้องการเจริญก้าวหน้า
- _____ 10. การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคทำให้ธุรกิจทราบถึงความต้องการของสินค้าหรือบริการ

ตอนที่ 3 จงจับคู่ให้ถูกต้องโดยนำอักษรด้านขวาเติมหน้าข้อความที่ถูกต้องและเหมาะสม

_____ 1. สินค้าอุปโภคบริโภค	ก. การจัดจำหน่าย
_____ 2. บริการโดยตรง	ข. ยารักษาโรค
_____ 3. วัตถุประสงค์หลักของการทำธุรกิจ	ค. กำไร
_____ 4. การกระจายสินค้าหรือบริการสู่ผู้บริโภค	ง. ลูกค้าหรือผู้บริโภค
_____ 5. บุคคลที่สำคัญที่สุดในระบบเศรษฐกิจ	จ. โรงภาพยนตร์

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ☒ ทับข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ธุรกิจหมายถึงข้อใด
  - ก. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการ
  - ข. กระบวนการนำทรัพยากรธรรมชาติผ่านกรรมวิธีการผลิต
  - ค. ความต้องการซื้อของผู้บริโภค
  - ง. การดำเนินงานโดยกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการคล้ายคลึงกัน
2. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ
  - ก. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
  - ข. เพิ่มผลประโยชน์หรือกำไร
  - ค. เพื่อสร้างความมั่นคงให้กิจการ
  - ง. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และธุรกิจ
3. ข้อใดต่อไปนี้เป็นจริยธรรมของนักธุรกิจต่อคู่แข่ง
  - ก. จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพกว่าคู่แข่งในราคาแพง
  - ข. จำหน่ายสินค้าที่ด้อยคุณภาพกว่าคู่แข่งในราคาแพง
  - ค. ละเว้นการให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจ
  - ง. ละเว้นการกลั่นแกล้ง ให้อายป้ายสี คู่แข่งขัน
4. กลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญมากต่อธุรกิจคือข้อใด
  - ก. ผู้ขาย
  - ข. รัฐบาล
  - ค. ผู้ซื้อ
  - ง. ลูกจ้าง
5. ปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการด้านการผลิตต้องพิจารณาคือข้อใด
  - ก. บริหารจัดการ
  - ข. ส่งเสริมการตลาด
  - ค. เลือกทำเลที่ตั้ง
  - ง. กำหนดราคาขาย

6. ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่สำคัญที่สุดได้แก่ข้อใด
  - ก. Material
  - ข. Money
  - ค. Management
  - ง. Man
7. ข้อใดไม่ใช่เป้าหมายของธุรกิจ
  - ก. ความเจริญเติบโตของธุรกิจ
  - ข. การเอาตัวรอดเปรียบสังคม
  - ค. มุ่งหวังกำไร
  - ง. ความอยู่รอดของธุรกิจ
8. การจัดหาทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมกับงานคืออะไร
  - ก. จัดงานให้เหมาะสมกับความสามารถคน
  - ข. เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ
  - ค. ค่าจ้างถูก
  - ง. ไม่มีข้อใดถูก
9. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจใด ที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้
  - ก. เวลา
  - ข. เงินทุน
  - ค. บุคลากร
  - ง. การใช้จ่ายของผู้บริโภค
10. ขายสินค้าและบริการในราคาที่ยุติธรรม เป็นจริยธรรมของใคร
  - ก. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อคู่แข่ง
  - ข. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อลูกค้า
  - ค. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อพนักงาน
  - ง. จริยธรรมของนักธุรกิจต่อสังคม

เอกสารอ้างอิง

จรรยา โกสีย์ไกรนิรมล.(2547).ธุรกิจทั่วไป.พิมพ์ครั้งที่2.กรุงเทพฯ:เอ็ดดูเท็กซ์.

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา.(2548).ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ.

กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์วังอักษร.

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และสุณี เลิศแสวงกิจ.(2548).ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ.

พิมพ์ครั้งที่ 4.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์วังอักษร.

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542.(2554). <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp>

พรพรหม พรหมเทศ.(2551).ธุรกิจเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ห่อป.

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา. (2551). ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์เอมพันธ์.

ประภัสสร บุญมี.(2550). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ.มหาสารคาม:สารคามการพิมพ์.

ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว.(2547).ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ.กรุงเทพฯ:พิทักษ์อักษร.

ศิวลี ดิลกหัตถการ และจันทิมา บุญพยุ่ง.(2554).ธุรกิจทั่วไป.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์พัฒนาวิชาการ.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ.(2546).ธุรกิจทั่วไป:ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ.

กรุงเทพฯ:ธีรฟิล์มและโซเท็กซ์.

ศศิธร กาญจนวงศา มาศ .(2554).ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ.พิมพ์ครั้งที่2 .

นนทบุรี:ศูนย์หนังสือเมืองไทย.

สมคิด บางโม.(2553).การเป็นผู้ประกอบการ.พิมพ์ครั้งที่4.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ เอสเค บุ๊คส์.

สุโขทัยธรรมาธิราช.(2555).การสร้างธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ.หน่วยที่1-8.

นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุโขทัยธรรมาธิราช.(2555).การสร้างธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ.หน่วยที่9-15.

นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ.(2550).ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ.

กรุงเทพฯ :โครงการศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

อำพล นาวงค์เสถียร.(2554).ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์พัฒนาวิชาการ.

Zimmerer, T.W., & Scarborough, N.M. (2005). *Essentials of entrepreneurship and smallbusiness management* (4th Ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.